

28.12.2022

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2022/608
Toplantı Tarihi/Sayısı : 1.12.2022/191
Karar Numarası : 2022/854
Başvuran : T. A.
Başvuran Vekili : --
Adres : ...
Muhatap Kurum/Kişi :
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; başvuranın tatil rezervasyonu yaptırdığı oteldeki havuza tesettürlü mayo ile girilemeyeceğine dair kural nedeniyle inanç temelinde ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Antalya ilinin Alanya ilçesinin ...mevkiinde bulunan ... isimli işletmeden iki aile olarak 26.06.2022-02.07.2022 tarihlerini kapsayacak şekilde rezervasyon yaptırdıklarını,

b. Otelin internet sitesini incelerken “Otelimiz” sekmesinde yer alan “Genel Özellikler” bölümünün 4’üncü maddesinde “*Havuza haşema ile giriş yapılmamaktadır.*” şeklinde uyarı gördüklerini,

c. Konu ile ilgili olarak bilgi almak için rezervasyon yetkilisi ile görüşme gerçekleştirdiklerini ve otel havuzuna tesettürlü mayo ile girmenin yasak olduğunu öğrendiklerini, kendilerine bir gerekçe sunulmadığını ve bunun bir otel kuralı olduğunun beyan edildiğini, bunun üzerine rezervasyonu iptal etmek durumunda kaldıklarını,

ç. Otel işletmesinin hukuki dayanaktan yoksun ayrımcı uygulaması ve keyfi muamelesinin Anayasa’da yer alan eşitlik ilkesine, din ve vicdan özgürlüğü ilkesine ve ayrımcılık hukuku ilkelerine aykırı olduğunu iddia etmekte ve eşitsizliğin giderilerek ilgililer hakkında idari yaptırım uygulanmasını talep etmektedir.

3. İhlal iddiasına muhatap ... işletmesinin yetkililerinden alınan yazılı görüşte:

a. Yaklaşık ... yıldır ülke turizmine hizmet veren bir işletme olarak başvuranın dilekçesinde sıraladığı iddiaları kabul etmediklerini, yazılı görüşe ek sundukları fotoğraflarda açıkça görüleceği üzere otel havuzuna tesettürlü mayo ile giren müşterilerinin bulunduğu, bu konuda tesettürlü mayo ile havuza girmek isteyen müşterilere yönelik ayrımcı bir muamele gerçekleştirilmediğini,

b. Otel işletmesinin ve şirketin yetkilileri ile şikayetçi olan şahıslar arasında herhangi bir iletişim olmadığını, rezervasyon yetkilileri ile yapıldığı iddia edilen görüşmenin gerçek olmadığını, rezervasyon sorumlusu ve yetkilisinin E. T. olduğunu, kendisi ile iddia edilen bir görüşmenin gerçekleştirilmediğini,

c. Yaptıkları kontrat gereği yönetim ve idaresi "...” isimli firmada bulunan "www.....com" adresli internet sayfasından alındığı iddia edilen görüntülerin gerçeği yansıtmadığını,

ç. Şirketlerine ve otel işletmesine ait "...” ve "...” nolu telefon hatlarının bulunduğu, internet sayfasında mevcut olan "...” nolu bilgi ve rezervasyon hattının kendilerine ait olmadığını,

d. İşletmelerine herhangi bir ödeme yapmamış, otele hizmet almak için gelip iddia ettikleri konudan dolayı geri dönmek zorunda kalmamış olan başvuranın herhangi bir mağduriyetinin de söz konusu olamayacağını,

e. Bir işletme olarak kişilerin dil, din, renk ve kişisel tercihleri ile ilgili herhangi bir problemi olmadığını, işletmelerine bizzat gelinmesi veya bölge resmi kurumları tarafından kontrol ettirilmesi neticesinde iddiaların gerçek olmadığını görüleceğini ifade etmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran yazılı görüşünde:

a. ... Hotel’in yetkililerinden şikayetleri ile alakalı bir mahcubiyet beklerken yanlış tutum ve uygulamalarını belirli bir ideolojik yaklaşım ile perdelemeye çalıştıklarını, nerede, ne zaman ve ne amaçla çekildiği belli olmayan birkaç tesettür mayolu fotoğraf paylaşarak ideolojik yaklaşımlarına kılıf uydurmaya çalıştıklarını,

b. Otel yetkililerinin “böyle bir şey yaşanmamış, bunlar hayal ürünü, bizi ilgilendiren bir durum yok” anlamına gelen iftira tavrındaki açıklamalarının hukuk sistemi içerisinde bir karşılığı olmadığını,

c. Şikayete konu ... Hotel’in görüş yazısında bahsettiği üzere; şahsının ve şikayette bulunan diğer arkadaşının ilgili otel rezervasyonu ile alakalı bahsi geçen "...” isimli firma ile gerek internet sayfası üzerinden gerekse telefon aracılığıyla herhangi bir iletişimi olmadığını, otel yetkilisi M. Ö. ile direkt görüşmek suretiyle rezervasyon işlemi yaptırıldıklarını, rezervasyon yaptırırken telefonda işlemi yapan kişinin yetkisi sorgulamak, kimliğine bakmak gibi bir durumları olamayacağından otel tarafından ileri sürülen rezervasyon yetkilisinin başka biri olduğu iddiasının konu ile bağdaşmadığını,

ç. Şikayete konu ifadeyle alakalı otelin resepsiyon yetkilisi ile yapılan telefon görüşmesinde, havuzun küçük olduğu, hijyen kuralları ve diğer müşterilerin tesettür mayodan rahatsız olduğu hassasiyetlerinin dikkate alındığının kendilerine ileildiğini, rezervasyonu yapan personel M. Ö. ile de bu konu ile ilgili yazışmaların olduğunu, gerek rezervasyonu yapan personelin gerekse resepsiyon personelinin bu ifadelerinin otel yönetiminden bağımsız kurulamayacağını,

d. Otel yönetiminin en azından doğru bir ifade olmadığını ve yasal olarak kendilerini sıkıntıya sokacağını farkında olacaklarını düşündüklerinden; şikayete konu “*Havuzla haşema ile giriş yapılmamaktadır.*” ifadesinin otelin internet sayfasından kaldırıldığını, otel yetkililerinin zımnen de olsa hatalarını düzeltme yoluna gittiklerini,

e. Konuyla alakalı CİMER başvurusunun da bulunduğunu, yapılan ayrımcılığın son bulmasını ve işletmelerin buna benzer bir ayrımcılığa cesaret edememeleri için gerekli cezai müeyyidelerin kararlılıkla uygulanmasını talep ettiğini ifade etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesi şu şekildedir;

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...)"

6. Anayasa'nın "Din ve vicdan hürriyeti" başlıklı 24'üncü maddesinin ilgili kısmı şu şekilde düzenlenmiştir;

"Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. 14 üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir. Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz."

7. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (d) bendine göre; *"Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi"* ifade eder.

8. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili yerleri şöyledir;

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(...)

(4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür."

9. 6701 sayılı Kanun'un "Ayrımcılık türleri" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında, ayrımcılık türleri; *"a) Ayrı tutma. b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama. c) Çoklu ayrımcılık. ç) Doğrudan ayrımcılık. d) Dolaylı ayrımcılık. e) İşyerinde yıldırma. f) Makul düzenleme yapmama. g) Taciz. ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık."* olarak sıralanmıştır.

10. 6701 sayılı Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir;

"Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar. Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür."

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde Kurumun; *"ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmekle görevli olduğu"* düzenlenmiştir.

12. 6701 sayılı Kanun'un *"İspat yükü"* başlıklı 21'inci maddesi şöyledir; *"Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir."*

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

13. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci fıkrasında ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişinin Kuruma başvurabileceği hüküm altına alınmıştır. Somut başvuruda başvuran, tatil rezervasyonu yaptırdığı oteldeki havuza tesettürlü mayo ile girilemeyeceğine dair kural bulunması nedeniyle inanç temelinde ayrımcılığa maruz kaldığını iddia etmektedir. Bu durum karşısında açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilmezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun inanç temelinde esas incelemesi yapılabilecek bir başvuru olarak değerlendirilebileceği sonucuna varılmıştır.

14. Ayrımcılık yasağı, uluslararası insan hakları hukukunun temelinde yer almakta ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde de özel olarak düzenlenmektedir. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin (MSHS) 2'nci maddesine göre; *"Herkes yasalar önünde eşittir ve hiçbir ayırım gözetilmeksizin yasalarca eşit derecede korunur. Bu bakımdan yasalar her türlü ayırımı yasaklayacak ve ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka fikir ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer statüler gibi her bağlamda ayrımcılığa eşit ve etkili korumayı temin edecektir."* Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 14'üncü maddesine göre ise; *"Bu Sözleşme' de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır."* İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'nin 2'nci maddesi ise şöyledir: *"Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir."*

15. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında; ayrımcılık, objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak olarak tanımlanmıştır. (AİHM, Willis/Birleşik Krallık, B.No:36042/97, 12.03.2002, para.48; Okpisz/Almanya, B.No:59140/00, 15.02.2006, para.33) Farklı muamelenin objektif ve makul bir nedene dayanması hususu ise AİHM tarafından belirli kriterler çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu durumda, söz konusu meşruluğun varlığı ilk olarak, demokratik bir toplumda geçerli olan ilkeler göz önünde bulundurularak söz konusu tedbirin amacı ile etkileri arasındaki ilişki bağlamında değerlendirilmelidir. Sözleşme'de belirtilen bir hakkın kullanılmasının ardındaki muamele farklılığının sadece meşru bir amaca yönelik olması tek başına yeterli değildir. 14'üncü madde, gerçekleştirilmek istenen amaç ile araçlar arasında makul bir ölçülülük ilişkisi

bulunmadığı takdirde de aynı şekilde ihlal edilmektedir. (AİHM, Belçika'da Eğitim Dili Davası, B.No:2126/64,23.07.1968, para.10) Mahkeme son zamanlardaki içtihatlarında ayrımcılığı kısaca, “göreceli olarak benzer durumda olan kişilere nesnel ve makul bir gerekçesi olmaksızın farklı davranılması” olarak tanımlamaktadır. (AİHM, Zarb Adami/Malta, B.No:17209/02,20.09.2006, para.71)

16. Ayrımcılığın yasaklandığı temellerden birini oluşturan inanç konusunda MSHS'nin 18'inci maddesi; “1. Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne sahip olacaktır. Bu hak, herkesin istediği dine ya da inanca sahip olması ya da bunları benimsemesi özgürlüğünü ve herkesin aleni veya özel olarak bireysel ya da başkaları ile birlikte toplu olarak, kendi din ya da inancını ibadet, icra, bunun icaplarını yerine getirme ya da öğretme bakımından ortaya koyma özgürlüğünü de içerir. 2. Hiç kimse, kendi seçtiği bir din ya da inanca sahip olma ya da bunu benimseme özgürlüğünü zedeleyecek bir baskıya maruz bırakılamaz. 3. Bir kimsenin kendi dinini veya inançlarını ortaya koyma özgürlüğüne ancak yasalarla belirlenen ve kamu güvenliğini, düzenini, sağlığını, ahlakını ya da başkalarının temel hak ve özgürlüklerini korumak için gerekli kısıtlamalar getirilebilir.” hükmünü haizdir.

17. AİHS'in 9'uncu maddesi ise şu şekildedir; “1. Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne sahiptir; bu hak, din veya inanç değiştirme özgürlüğü ile tek başına veya topluca, kamuya açık veya kapalı ibadet, öğretim, uygulama ve ayin yapmak suretiyle dinini veya inancını açıklama özgürlüğünü de içerir. 2. Din veya inancını açıklama özgürlüğü, sadece yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda kamu güvenliğinin, kamu düzeninin, genel sağlık veya ahlakın ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli sınırlamalara tabi tutulabilir.”

18. Din ve vicdan hürriyeti demokratik toplumun vazgeçilmez unsurları arasında yer alan ve gerek uluslararası belgeler gerekse Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile koruma altına alınan temel bir haktır. Herkes vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. Düşünce, vicdan ve inanç özgürlüğünün önemi AİHM tarafından da defalarca dile getirilmiştir. Din ve vicdan özgürlüğü demokratik bir toplumun temel taşlarından biridir. Dini boyutuyla, sadece inananların kimliği ve yaşam anlayışlarının en temel unsurlarından birisi değil; aynı zamanda ateist, agnostik, kuşkucu ve ilgisizler için de değerli bir kazanımdır. (AİHM, Kokkinakis/Yunanistan B.No: 14307/88, 25.05.1993, para.31)

19. Din ve vicdan özgürlüğünün içsel (forum internum) ve dışsal (forum externum) iki boyutu bulunmaktadır. Din ve vicdan özgürlüğünün içsel boyutu; bireylerin düşünce, vicdan ve dini inanç özgürlüğüne sahip olmalarını, din veya inanç değiştirme özgürlüğü ile inanmamayı kapsamaktadır. Dışsal boyutu ise kişinin dinini, inancını ve düşüncesini dışa vurmasını, aleni veya özel olarak bireysel ya da başkaları ile birlikte toplu olarak, kendi din ya da inancını ibadet, icra, bunun icaplarını yerine getirme ya da öğretme bakımından ortaya koyma özgürlüğünü ifade etmektedir. Bu açıdan din özgürlüğü esas olarak bireyin vicdanı ile ilgili bir husus olmakla birlikte, aynı zamanda, diğer hususların yanı sıra “dinini açıklama” özgürlüğünü de içerir. Sözcükler ve hareketler ile açığa vurma dini inançların varlığı ile bağlantılı bir olgudur. (AİHM, Kokkinakis/Yunanistan B.No: 14307/88, 25.05.1993, para.31)

20. Din veya inanca uygunluk veya din veya inancın gereklerinin uygulanması, sadece törenleri değil aynı zamanda, beslenme ile ilgili belirli âdetleri, belirli kıyafetlerin giyilmesini, başörtüsü takılmasını ve

çeşitli ritüelleri de içerebilir. Bu bağlamda tesettürlü mayo giymenin de din ve inanç hürriyeti kapsamında bir dışa vurum şekli olduğunun kabul edilmesi gerekir. (Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 2020/26 sayılı Kararı, para.29) Nitekim Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi tarafından 12 ve 30 Temmuz 1993 tarihli 48'inci oturumunda kabul edilen 22 No.lu Genel Görüşünün dördüncü paragrafında da şu ifadeler yer verilmiştir; “*Din ya da inancı açığa vurma özgürlüğü, bireysel olarak ya da başkalarıyla birlikte özel ya da kamusal alanda icra edilebilir. Dinini ya da inancını ibadet ederek, ayinler yaparak, fiili olarak uygulayarak ve öğreterek açığa vurma özgürlüğü çok çeşitli davranışları kapsamaktadır. Ayin kavramı, inancı doğrudan ifade eden ayinsel ve törensel davranışlar ile ibadet yeri inşa etme, ayinsel obje kullanımı, semboller taşınması ve tatil ve dinlenme günlerine uyulması gibi bu tip davranışların ayrılmaz parçası niteliğindeki çeşitli uygulamaları kapsamaktadır. Ayinlerin yapılması, din veya inancın uygulanması ve ayinler sadece törensel davranışları değil, ayrıca beslenmeye ilişkin düzenlemelere uyulması, ayırt edici kıyafet giyilmesi veya başörtüsü takılması, hayatın belli aşamaları için belirlenmiş ayinlere katılma ve bir grup tarafından geleneksel olarak konuşulan belli bir dilin kullanılması gibi gelenekleri de kapsamaktadır...*”

21. Somut olayda öncelikle, başvuranın kıyafet tercihi nedeni ile oteldeki havuzlardan yararlandırılıp yararlandırılmadığı ve bu manada başvurana karşı bir müdahalede bulunulup bulunulmadığı hususu açıklığa kavuşturulmalıdır. Başvuruya ilişkin belgeler incelendiğinde; başvuranın, otel yönetimince havuza haşema ile girilmesinin yasaklandığı iddiasına ilişkin olarak başvuru tarihi itibarıyla otele ait internet sayfasından aldığı ekran görüntüsünü, iddialarına delil olarak sunduğu anlaşılmıştır. Söz konusu ekran görüntüsünde açıkça “*Havuza haşema ile giriş yapılmamaktadır.*” denilmektedir. Her ne kadar muhatap, başvuran tarafından ileri sürülen iddiaları kabul etmeyerek internet sayfasından alınan ekran görüntüsünün gerçeği yansıtmadığını iddia etmiş ise de, otele ait güncel internet sayfası ile başvuranın başvurusuna ekli ekran görüntüsü incelendiğinde; kullanılan arayüzün, metin içeriklerinin ve görsellerin birebir uyumlu olduğu, sadece “*Havuza haşema ile giriş yapılmamaktadır.*” ibaresinin metin akışı içerisinde çıkarıldığı anlaşılmıştır. Bu açıdan muhatapın bahse konu ekran görüntüsünün gerçeği yansıtmadığı iddialarına itibar edilmemiştir. Bununla birlikte, muhatapın kurumsal internet sayfasında yer alan bilgi ve rezervasyon hattının “...” no.lu olduğu açıkça görülmekle birlikte muhatapın internet sayfasında mevcut olan “...” nolu bilgi ve rezervasyon hattının kendilerine ait olmadığı şeklindeki savunmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğuna kanaat getirilmiştir.

22. Açıklanan nedenler ve başvuranın yazılı görüş ekinde sunduğu rezervasyon işlemine ilişkin ekran görüntüsü incelendiğinde, başvuranın belirttiği üzere tesettürlü mayo nedeniyle muhatapın sunduğu havuz hizmetinden yararlanamadığı iddiasını 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesine göre kuvvetli emare ve karine oluşturan olgularla ortaya koyduğu değerlendirilmiş; bu açıdan somut olayda muhatapın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

23. Her ne kadar başvuru tarihinden sonra, muhatap tarafından internet sayfasında “*Havuza haşema ile giriş yapılmamaktadır.*” cümlesi metin akışı içerisinde çıkarılmış ise de, bu durum başvuranın olay tarihi itibarıyla maruz kaldığı otel hizmetlerinden yararlanamama durumuna etki edecek ve çözüm oluşturacak nitelikte bir uygulama değişikliği olarak değerlendirilememiştir. Kurumumuza, aynı

otele ilişkin olarak farklı başvurular tarafından yapılan benzer mahiyette iddiaların ileri sürüldüğü 2022/609 ve 2022/701 numaralı başvurular, başvuranın CİMER'e ve Kurumumuza yaptığı başvurulardaki anlatımın birbirleriyle uyumlu ve tutarlı olması, başvuranın yaptığı rezervasyon işlemine ilişkin hesap hareketlerini gösterir ekran görüntüleri, başvuranın sonradan yaptırdığı rezervasyon işlemine ilişkin belgeler ile yukarıda zikredilen hususlar bir arada değerlendirildiğinde muhatabın yazılı görüş ekinde gönderdiği otelde tesettürlü mayo giyinen müşterilerin bulunduğunu gösterir fotoğraflara da itibar edilmemiştir. Sonuç olarak başvuranın rezervasyon yaptırdığı otelin havuzunun inancı gereği giyindiği tesettürlü mayo sebebi ile kullanılmadığı, bu sebeple başvurana karşı bir müdahale gerçekleştiği hususunda duraksama bulunmamaktadır.

24. Sonuç olarak muhatabın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat edemediği somut olayda; muhatap otel yönetimince, tesettürlü mayo ile giyinenlerin havuzlardan yararlandırılmaması şeklindeki uygulama, Mezkûr Kanun'un 4'üncü maddesinde ayrımcılık türleri arasında sayılan doğrudan ayrımcılık olarak değerlendirilmiş, somut olayda başvuranın inancı nedeniyle sunulan turizm hizmetinden diğer müşterilere kıyasla eşit bir şekilde yararlanmasının engellenerek ayrımcılık yasağının ihlal edildiği kanaatine varılmıştır

V. KARAR

1. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILDIĞINA,
2. Muhatap hakkında 20.000 TL İDARİ PARA CEZASI UYGULANMASINA,
3. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
4. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

01.12.2022 tarihinde, Harun MERTOĞLU'nun ilave görüşüyle, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

Av. Afişan TİRYAKİ
II. Başkan
(İzinli)

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi

Ek: Harun MERTOĞLU İlave Görüş

07.12.2022

İLAVE GÖRÜŞ

Karar Adı : A. Ç., E. S., T. A.
Karar Numarası : 2022/852 - 2022/853 - 2022/854

6701 sayılı Kanun

Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı

MADDE 3- (1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) **Bu Kanun kapsamında** cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş **temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.**

Ayrımcılık yasağının kapsamı

MADDE 5- (1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, **sosyal hizmetler**, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar.

Kanunda; ayrımcılığın konusu, "**hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanma**" olarak belirlenirken, ayrımcılığın temelleri de "cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik, yaş" şeklinde düzenlenmiştir. Böylece hak ve hürriyetlerden yararlanmayı sayılan temellere dayalı bir davranış ve uygulama ile hukuka aykırı şekilde engellenmenin ayrımcılık oluşturacağı hükme bağlanmıştır.

Otel havuzuna tesettürlü mayo ile girilemez iddiası ile yapılan başvuruda başvurana din ve inanç temelinde ayrımcılık yapılmıştır. Din ve inanç, Kanunda ayrımcılık temeli olarak belirlenmiştir; ancak ayrımcılığın konusunun da Kanun gereği öncelikle belirlenmesi gerekir.

Ayrımcılığı konusu da "başvuranın hangi hak veya hürriyetten yararlanmasında ayrımcılık yapılmıştır?" sorusunun cevabı ile bulunmalıdır.

Anayasanın 17. maddesi kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığını güvence altına almıştır. Somut olayda da başvuranın Anayasanın 17.maddesindeki haklardan yararlanması din ve inanç temelinde ayrımcılığa uğramıştır.

Bu ilavelerle kurul kararına iştirak ediyorum.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

Adres: Yüksel Cad. No:23 06650 Bakanlıklar-ANKARA

Telefon No : 4227800

e-Posta :

Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Fax No : 4227899

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Bilgi İçin :

Dahili No:

